

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΑΤΡΩΝ**
UNIVERSITY OF PATRAS

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης Επιχειρήσεων

Τμήμα Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας

(Πρώην Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων ΤΕΙ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ με έδρα το Μεσολόγγι)

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ (ΚΟΙΝΣΕΠ)
ΣΤΟΝ Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ:

ΘΕΟΔΟΣΑΚΗ ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΝΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Πάτρα, 2021

Απαγορεύτε η αναδημοσίευση, η αντιγραφή, η αποθήκευση και η διανομή του παρόντος έργου, τμηματικά ή εξ' ολοκλήρου για εμπορικό σκοπό. Επιτρέπεται η διανομή για εκπαιδευτικούς σκοπούς, με προϋπόθεση αναφοράς της πηγής προέλευσής και χωρίς ενδεχόμενη διασκευή.

*Στη μητέρα μου,
που καμαρώνει από ψηλά*

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η εν λόγω πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε με σκοπό την ανάδειξη της έννοιας της κοινωνικής οικονομίας. Ενός τομέα, τόσο γνωστού και τόσο άγνωστου ταυτόχρονα. Στις ενότητες της εργασίας, αναλύεται η έννοια της κοινωνικής οικονομίας, ο εγκιβωτισμός αυτού του τομέα οικονομίας στην παραδοσιακή οικονομία, οι φορείς που την απαρτίζουν καθώς και οι αξίες που την διέπουν

Στις ενότητες της εργασίας, πρόκειται να αποτυπωθεί βήμα- βήμα ο στρατηγικός επιχειρηματικός σχεδιασμός μιας Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης, η οποία αφορά την φροντίδα μια ευάλωτης ομάδας του πληθυσμού και συγκεκριμένα των προσφύγων, λαμβάνοντας σάρκα και οστά σε μια κωμόπολη του Νομού Θεσσαλονίκης.

Η δημιουργία μιας Κοινωνικής Συνεταιριστικής Επιχείρησης Φροντίδας Ευάλωτου πληθυσμού, και συγκεκριμένα της ομάδας των προσφύγων αποτελεί ένα μείζον ζήτημα του αφορά την ελληνική κοινωνία. Αυτή η πρότυπη επιχείρηση, αποσκοπεί μεν στην φροντίδα της ευάλωτης κοινωνικής ομάδας και ταυτόχρονα στην οικονομική, πολιτιστική και κοινωνική ανάπτυξη των μελών που την απαρτίζουν.

Συμπερασματικά η ίδρυση μιας κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης, πέραν από το συλλογικό όφελος, οποίο αναλαμβάνει να προωθήσει, δύναται να εδραιώσει έναν νέο τρόπο παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών προσανατολισμένο στο ανθρώπινο κεφαλαίο.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

- Κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία
- Κοινωνική Συνεταιριστική επιχείρηση
- Ευάλωτες ομάδες πληθυσμού
- Κοινωνικό όφελος
- Κοινωνική επιχειρηματικότητα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ.....	4
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	
1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.....	7
1.2. ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	9
1.3. ΑΞΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.10	
1.4. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ.11	
1.5. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	13
1.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2	
2.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	16
2.2. ΑΞΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΣΕΠ	18
2.3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΙΝΣΕΠ	20
2.4. ΚΙΝΗΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΣΕΠ	22
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3	
3.1. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΟΙΝΣΕΠ ΣΤΟ Ν. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ.....	23
3.2. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΙΔΡΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΟΙΝΣΕΠ	24
3.3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΚΟΙΝΣΕΠ	25
3.4 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΟΙΝΣΕΠ	26
3.5. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΟΙΝΣΕΠ	27
3.6. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	28
3.7. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	29
3.8. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	30

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	31
4.2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ	32
4.3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ	33
4.4. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	34
4.5. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	35
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	37
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	38
ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	39
ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ	40
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ.....	41
ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ.....	41

1. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

1.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα πλήττεται από μνημονιακές πολιτικές και την ευρύτερη κοινωνική και πολιτική κρίση με αποτέλεσμα ένα μεγάλο ποσοστό της κοινωνίας να μαστίζεται από ανεργία και φτώχεια εξ' αιτίας των επισφαλών συνθηκών που επικρατούν. Σύμφωνα με τον ν. 4019/2011, ευάλωτες κοινωνικές ομάδες, ονομάζονται εκείνα τα ποσοστά του πληθυσμού που έχουν περιορισμένη ή καθόλου πρόσβαση σε κοινωνικά και δημόσια αγαθά και συνεπώς αδυνατούν να έχουν μια αξιοπρεπή ποιότητα ζωής, καθώς στερούνται στέγης, εκπαίδευσης, εισοδήματος, εργασίας, ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και κοινωνικής ασφάλισης. Στην κατηγορία των ευάλωτων κοινωνικών ομάδων επιγραμματικά ανήκουν οι άνεργοι, οι άστεγοι, τα άτομα με αναπηρίες (ΑμεΑ), οι χρόνια πάσχοντες σωματικά η ψυχικά, οι αποφυλακισθέντες, οι πρόσφυγες, οι κακοποιημένες γυναίκες και τα θύματα εμπορίας.

Με αυτόν τον τρόπο τα μέλη της κοινωνίας έρχονται αντιμέτωπα με τον κοινωνικό αποκλεισμό, καθώς εντάσσονται στις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού, επομένως τα άτομα αυτόματα περιθωριοποιούνται από την κοινωνία με έκβαση την στέρηση ευκαιριών στην αγορά εργασίας και την ισότιμη συμμετοχή στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία προσπαθεί να δώσει λύσεις στην ανθρωπιστική και οικονομική κρίση. Πιο συγκεκριμένα, πρόκειται για μια οικονομία βασιζόμενη και ελεγχόμενη "εκ των κάτω", η οποία δημιουργείται και ελέγχεται υπό το άγρυπνο βλέμμα της κοινωνίας, ενώ παράλληλα, αποσκοπεί στην πραγμάτωση του κοινωνικού οφέλους. Επεξηγηματικά, ο σκοπός του συγκεκριμένου τομέα οικονομίας δεν είναι η μεγεσθητοποίηση του κέρδους αλλά η εξυπηρέτηση και η κάλυψη των βιοτικών αναγκών των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί ότι η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία αναφέρεται αφ ενός σε όλο τον πλυθησμο και αφ ετέρου στις ευπαθείς ομάδες. Ακόμη, περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες παραγωγής, διανομής και κατανάλωσης τόσο σε τοπικό όσο εθνικό επίπεδο και συστήνεται ως μια μορφή διεξόδου από την ανθρωπιστική κρίση, την επισφαλή εργασία και την ανεργία διαμορφώνοντας ευνοϊκές συνθήκες για την εναλλακτική παραγωγή. Αυτή η προετοιμασία με την σειρά της, θα θέσει στέρεες βάσεις στην κοινωνία, η οποία καλείται να υποδεχτεί κοινωνικοοικονομικά δεδομένα που δεν θα οικοδομείται στον ατομικισμό και τον ανταγωνισμό, όπως ήταν συνηθισμένη, αλλά στην δημοκρατία και στην προαγωγή του κοινωνικού συνόλου μέσω συλλογικοτήτων ελεύθερου και εθελοντικού χαρακτήρα. Αυτή η "νέα" οικονομία της κάλυψης των αναγκών θα αποτελέσει έναν διάυλο μετάδοσης της κοινωνικής συνοχής και αλληλεγγυης επειδή ακριβώς πρεσβεύει ιδανικά και αξίες που δεν αντικαθίστανται από μηχανές.

Η έννοια της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας είναι δύσκολη να αποτυπωθεί με έναν πλήρη ορισμό, εξ αιτίας της πολυπλοκότητας της. Παρόλα αυτά με την διάκριση του Πολανουι που αφορά τους τομείς οικονομίας γίνεται μια προσπάθεια εγκιβωτισμού και οριοθέτησης. Στις παραδοσιακές κοινωνίες, μέχρι πρότινος συμπορεύονταν η εμπορευματική οικονομία, με χαρακτηριστικό την προσανατολισμένη παραγωγή αγαθών με αποτέλεσμα την αύξηση του κέρδους και η κρατική οικονομία, η οποία απαρτίζεται από κρατικούς φορείς παράγοντας αγαθά και υπηρεσίες που αδυνατεί να διανέμει η αγορά. Στις παραπάνω αγορές, προστίθεται και η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, δομημένη από μη καπιταλιστικές επιχειρήσεις και άτυπες ενώσεις συνιστώντας τον τρίτο τομέα οικονομίας ενώ ταυτόχρονα δύναται να καλύψει τα μη εξυπηρετούμενα κενά που προκύπτουν από τους δυο παραπάνω τομείς.

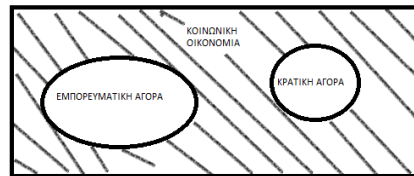
Αναλυτικότερα, η κοινωνική περιλαμβάνει εύρη φάσμα οργανώσεων περιορισμένης, αρχικά εμβελείας, κοινωνικού, περιβαλλοντικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα δημιουργώντας συνθήκες ανάπτυξης-απασχόλησης και επανένταξης κατά προτεραιότητα στα άτομα που χρήζουν κοινωνικής προστασίας. Γι αυτόν τον λόγο δραστηριοποιείται στον δημοσιο χώρο παρέχοντας υπηρεσίες εγγύτητας, οι οποίες σχετίζονται άρρηκτα με το κοινωνικό κεφαλαίο αφού επικεντρώνεται στην επίλυση βασικών προβλημάτων των μελών-χρηστών των υπηρεσιών.

Άλλος ένας παράγοντας που ενισχύει την κατανόηση της εννοιας κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας είναι η μελέτη των αρχών και αξιών που την διέπουν. Αρχικά η συμμετοχή είναι ανοιχτή και εθελοντική γεγονός που ενδυναμώνει την δημοκρατική λήψη αποφάσεων και την αξία του ενός μέλους μια ψήφος. Ακόμη βασίζεται στην αυτοδιαχείριση, καθώς οι ιδιοκτήτες παρέχουν και απολαμβάνουν της

παρερχόμενες υπηρεσίες, με οριζόντιο τρόπο παραγωγής. Είναι ανεξάρτητη καθώς δεν συνδέονται με δημόσιες αρχές οι οποίες παρακωλύουν ή διευκολύνουν το έργο της.

Συμπερασματικά, η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία προσαρμόζετε και παράγει κοινωνικό έργο μέσω συνιδιώκτων επιχειρήσεων, εμπνευσμένη από τον άνθρωπο για την ανθρωπότητα χωρίς να θίγει τα κεκτημένα ιδανικά της κοινωνίας.

Εικόνα 1. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ ΠΟΛΑΝΟΥΙ

1.2. ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Για να κατανοήσουμε ευκολότερα το αξιακό και θεσμικό πλαίσιο της κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας θα πρέπει αναλυθούν συγκεκριμένοι όροι που περιστρέφονται γύρω από την έννοια της, όπως αυτοί ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία.

Το σύνολο, λοιπόν, των οικονομικών δραστηριοτήτων που βασίζεται σε μια εναλλακτική διαμόρφωση παραγωγικών σχεδιασμών, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, υποστυλωμένο στις αλτρουιστικές και δημοκρατικές αρχές ταυτίζεται με τον όρο ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Ως συλλογική ωφελεία, ορίζεται η από κοινού εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών των μελών και δυνάμει μελών των φορέων κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας, η οποία επιτυγχάνεται από την δημιουργία ισοτίμων σχέσεων εργασίας, από ασφαλείς και αξιοπρεπείς θέσεις εργασίας καθώς και την συμφιλίωση της επαγγελματικής σταδιοδρομίας και της οικογενειακής ζωής.

Οι δραστηριότητες της βιώσιμης ανάπτυξης, της παροχής κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος σε συνδυασμό με την κοινωνική καινοτομία με σκοπό την εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών ορίζουν την κοινωνική ωφελεία.

Άλλος ένας όρος προς διευκρίνηση είναι η κοινωνική καινοτομία που σημαίνει ότι η παραγωγή αγαθών και η παροχή υπηρεσιών στοχεύουν στην ικανοποίηση κοινωνικών αναγκών, εναρμονίζοντας την παραγωγή με την κατανάλωση, τη ζήτηση με την προσφορά και την διαμορφώνοντας ένα νέο μοντέλο εργασιακών σχέσεων βασισμένο στην ισοτιμία και την συλλογικότητα.

Το πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης περιλαμβάνει δραστηριότητες εμπορικού ή ανταλλακτικού χαρακτήρα, οι οποίες προωθούν την αειφορία του περιβάλλοντος, την κοινωνική και οικονομική ισότητα προστατεύοντας θεμελιώδη δικαιώματα, την

πολιτιστική και πολιτισμική μας κληρονομιά δίχως να λησμονεί της τοπικές ιδιαιτερότητες. Οι δραστηριότητες ενδεικτικά κατηγοριοποιούνται :

- Περιβαλλοντικές δραστηριότητες : προστασία του περιβάλλοντος, παραγωγή ενέργειας μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, ανακύκλωση, προστασία γεωργικών και κτηνοτροφικών δραστηριοτήτων από γεννητικά τροπωμένα προϊόντα, περιβαλλοντική αναβάθμιση οικισμών και κτηρίων
- Οικονομικές δραστηριότητες: δίκαιο και αλληλέγγυο εμπόριο βασιζόμενο στην διαφάνεια και τον αλληλοσεβασμό της εμπορικής σύμπραξης επιφέροντας ισοτιμία στο διεθνές και το εγχώριο εμπόριο, διασφαλίζοντας πιο συμφέροντες ορούς εμπορίας και δικαιώματα στους περιθωριοποιημένους εργαζομένους.
- Τουριστικές δραστηριότητες : βασιζόμενες στον ήπιο, εναλλακτικό και θεματικό τουρισμό
Η κοινωνική ένταξη ονομάζεται η δημιουργία προϋποθέσεων για ίσες ευκαιρίες στην κοινωνική και οικονομική ζωή ατόμων που βρίσκονται σε λιγότερο πλεονεκτικές θέσεις.

Η παραγομένη κοινωνική και συλλογική ωφελεία που κομίζεται από τους Φορείς Κοινωνικής και Αλληλέγγυας οικονομίας, σε ότι αφορά το οικονομικό, περιβαλλοντικό και κοινωνικό επίπεδο, καλείται κοινωνικός αντίκτυπος.

1.3. ΑΞΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία, η αλλιώς η οικονομία των αναγκών προκειμένου να πραγματώσει τον σκοπό της, δηλαδή την ικανοποίηση των κοινωνικών αιτημάτων του συνόλου, έχει υιοθετήσει κάποιες αρχές που ενισχύουν το έργο της. Συνοπτικά, ο δημοκρατικός σχεδιασμός και η εφαρμογή της αλληλεγγύης στην κοινωνία συνηφασμενη με την εξυπηρέτηση των αναγκών του πληθυσμού, αφενός συνθέτει το αξιακό σύστημα που διέπει τον τρίτο τομέα οικονομίας και αφετέρου θέτει τις βάσεις για έναν εναλλακτικό τρόπο παραγωγής.

Αναλυτικότερα, σε αυτόν τον τομέα οικονομίας, ο στόχος της επιχείρησης είναι η προαγωγή κοινωνικού οφέλους των μελών της κοινωνίας χωρίς διακρίσεις. Κύριο μέλημα της επιχείρησης δεν είναι το κέρδος και η αύξηση του, αλλά η εξυπηρέτηση των συμφερόντων καθολικά

Σε ότι αφορά την καθολική εξυπηρέτηση των συμφερόντων κρίνεται απαραίτητο να επισημανθεί ότι εξακοντίζονται οι καπιταλιστικές αντιλήψεις και προωθούνται τα τοπικά αιτήματα. Εφόσον μια κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, προασπίζεται την δημοκρατία και το συλλογικό συμφέρον, στη σύνθεση της παρατηρείται εκούσια και εθελοντική συμμετοχή των χρηστών στην πολιτική της επιχείρησης, η οποία οφείλει να σέβεται τις αντιλήψεις τους, γεγονός το οποίο ενισχύει του δεσμούς αλληλεγγυής και δημοκρατικότητας ανάμεσα στα μέλη, τα δυνάμει μέλη και τους εργαζομένους, επιτυγχάνοντας την εύρυθμη λειτουργία της επιχείρησης. Όλα τα

παραπάνω, δεν δύναται να λάβουν χώρα χωρίς την παρουσία ενός πλαισίου κοινωνικού ελέγχου σε ότι αφορά την λειτουργία της επιχείρησης, με προϋπόθεση την μη ανάμειξη κρατικής ή κάποιας άλλης παρέμβασης. Οι φορείς πραγματοποιούν διαρκείς και αυστηρούς ελέγχους στην επιχείρηση χωρίς να είναι μέλη της, αρκεί να δραστηριοποιούνται στο τοπικό επίπεδο.

Η κοινωνική και αλληλέγγυα οικονομία εμβαθύνει στις αξίες που προάγουν την κοινωνία ως οντότητα, καθώς δεν χρησιμοποιεί αθέμιτα τεχνάσματα, τα οποία θα αυξήσουν τα κέρδη της, αντίθετα, υιοθετεί πρακτικές που προωθούν τη δημοκρατική λήψη αποφάσεων, την ισότιμη συμμετοχή στην ενασχόληση του κοινού καλού και ανταποκρίνεται στις πραγματικές ανάγκες των μελών.

1.4. ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Η επόμενη νομοθετική ρύθμιση θεσπίστηκε με τον ν. 281/1940 ο οποίος προέβλεπε την ίδρυση αλληλοβοηθητικών και επαγγελματικών σωματείων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα συμπληρώθηκε με τον ν.2189/1940 και τροποποιήθηκε με το ΝΔ 1111/1972, όπου ρύθμιζε συγκεκριμένα τα φιλανθρωπικά σωματεία ως οργανώσεις που επιδιώκουν φιλανθρωπικό έργο. Σε αυτήν την διάταξη, αξίζει να σημειωθεί ότι δεν υπαγόταν ο συνεταιρισμός, ως σωματειακής υφής ένωση οικονομικού σκοπού, αν και πέραν του οικονομικού σκοπού, είχε έντονη κοινωνική δραστηριότητα.

Η ουσιαστική κατοχύρωση νομοθεσίας που αφορά την κοινωνική οικονομία, έρχεται οχτώ χρονιά αργότερα με τον ν.4019 και ορίζει ότι κοινωνική οικονομία είναι το σύνολο των οικονομικών, επιχειρηματικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων, οι οποίες αναλαμβάνονται από νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων, των οποίων ο καταστατικός σκοπός είναι η επιδίωξη του συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση γενικότερων κοινωνικών συμφερόντων. Ο αντιπροσωπευτικός φορέας είναι η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση. Αστικός συνεταιρισμός με κοινωνικό σκοπό και εμπορική ιδιότητα από τον νόμο.

Η τελική νομοθεσία, όμως, που αφορά τις κοινωνικές επιχειρήσεις ψηφίστηκε και κοινοποιήθηκε στην εφημερίδα της κυβερνήσεως τον Οκτώβρη του 2016. Ο

ν.4430/2016 για τις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις προτίθεται να καλύψει τις ασάφειες που δημιουργούσε η προγενέστερη νομοθεσία. Συνοπτικά, θέτει κανόνες στα ασφαλιστικά και τα εργασιακά ζητήματα, παρέχει φορολογικά και οικονομικά κίνητρα, αποτελεί μια προσπάθεια ευέλικτης προσαρμογής του διοικητικού συμβουλίου μιας κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης, στοχεύει ακόμη στην διαχυσή της εννοιας της κοινωνικής και αλληλεγγυας οικονομίας σε ενισχυμένους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, στηρίζοντας και ενισχύοντας τα παραγωγικά εγχειρήματα αυτοδιαχείρισης, επίσης καθορίζει ρυθμιστικούς κανόνες που αφορούν τη διοίκηση και την εποπτεία της. Τέλος στον συγκεκριμένο νομο για πρώτη φορά, δημιουργείται θεσμικό πλαίσιο που αφορά κυρώσεις και πρόστιμα για όσες περιπτώσεις κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων καταστρατηγούνται.

Κατά την δεκαετία του 1980, συγκεκριμένα το έτος 1986 με τον ν.1667/1986 θεσμοθετούνται οι αστικοί συνεταιρισμοί και ορίζονται ως αυτόνομες και εκούσιες ενώσεις προσώπων, όπου με την αμοιβαία βοήθεια των μελών επιδιώκουν την οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική ανάπτυξη των μελών μιας μεσω συνιδιώκτης και δημοκρατικά οργανωμένης και λειτουργούσας επιχείρησης (Μαντσεστερ 1996). Αυτήν την περίοδο διαχωρίστηκαν οι συνεταιρισμοί, καθώς μέχρι πρότινος η νομοθεσία 602/1914 "Περί Συνεταιρισμών" περιείχε τόσο τους αγροτικούς όσο και τους αστικούς συνεταιρισμούς. Από το διάστημα 1986-1997 παρατηρούνται αρκετές αλλαγές σε ότι αφορά την νομοθεσία των συνεταιρισμών.

Στοιχειώδη προσπάθεια κατοχύρωσης των κοινωνικών επιχειρήσεων, λαμβάνει χώρα το έτος 1999 με τον ν. 2716/1999 και αφορά τους κοινωνικούς συνεταιρισμούς περιορισμένης ευθύνης ως κοινωνικές επιχειρήσεις ένταξης με χαρακτήρα πολυεταιρικότητας και ετερογενείς ετέρους που επικεντρώνονται σε περιορισμένες ομάδες πληθυσμού.

Τα πρώτα δειλά βήματα κατοχύρωσης της κοινωνικής οικονομίας εκπονηθήκαν κατά την περίοδο 1864-1911. Στην συγκεκριμένη περίοδο δεν υπήρχε κάποια μεν ειδική διάταξη, αλλά με το άρθρο 11 προστατευόταν η ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι. Με αυτό το άρθρο, αναγνωρίζονταν η ελευθερία ίδρυσης σωματείων η ενώσεων με ιδεολογικό ή κοινωνικό σκοπό.

Τέσσερα χρόνια αργότερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση εκδίδει τον κανονισμό 1435/2003 άμεσα εφαρμόσιμο, με υπερνομοθετική ισχύ, και εισάγει τη δυνατότητα ιδρύσεως συνεταιρισμού με ιδιαίτερη μορφή που δεν ανάγεται στις εθνικές κατηγορίες. Σε αυτόν τον κανονισμό ενυπάρχει και πρότυπο καταστατικό για την λειτουργία.

1.5. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Οι φορείς κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας είναι τα νομικά πρόσωπα και οι ενώσεις προσώπων που αναλαμβάνουν δραστηριότητες που στηρίζονται σε έναν εναλλακτικό τρόπο οργάνωσης της παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης και επανεπένδυσης, υιοθετώντας ένα αξιακό σύστημα στηριγμένο στη δημοκρατία, στην ισότητα, στην αλληλεγγύη, στην αμοιβαία συνεργασία και σαφώς στον σεβασμό για το περιβάλλον και τον άνθρωπο (Καπογιαννης- Νικολοπουλος, σ 86).

Συμφωνα με τον ν. 4430/2016 ως φορεις κοινωνικης και αλληλεγγυας οικονομιας συστηνονται:

- οι ΚοινΣΕπ, οι οποιες ανηκουν στο αρ. 14 του εν λογω νομου
- οι Κοινωνικοι Συνεταιρισμοι Περιορισμένης Ευθυνης, οι οποιοι διεπονται από το αρ. 12 του ν.2716/1999, συμπληρωματικα του ν. 1667/1986
- οι Συνεταιρισμοι εργαζομενων που συστηνονται με το αρ 24
- οποιοδηποτε άλλο μη μονοπρόσωπο νομικό πρόσωπο, εφόσον έχει αποκτήσει νομική προσωπικότητα, όπως ιδίως αγροτικοί συνεταιρισμοί του Ν. 4384/2016 (Α' 78), αστικοί συνεταιρισμοί του Ν. 1667/1986, Αστικές Εταιρίες των άρθρων 741 επ. του Α.Κ.,
- Ιδρυματα
- Αλληλοασφαλιστικά ταμεία
- Συνεταιρισμοί
- Συλλογικοί φορείς καταναλωτών

- Μη κυβερνητικές οργανώσεις
- Ανταλλακτικά δίκτυα

Η κινητήριος δύναμη για την δημιουργία ενός φορέα κοινωνικής οικονομίας είναι η προάσπιση του κοινωνικού οφέλους και προϋποθέτει την παραγωγή αγαθών, σχεδιασμένα με αγάπη για τον άνθρωπο, φροντίδα για την προστασία και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος γεγονός που θα συμβάλλει στην αειφόρο ανάπτυξη.

1.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα αποτελεί μια προσπάθεια ορισμού των δραστηριοτήτων μιας κοινωνικής επιχείρησης. Για να οροθετηθεί, κρίνεται απαραίτητο, να αποσαφηνισθεί ο σκοπός της, οι φορείς της, η παραγωγή του αποτελέσματος, τα μέσα παραγωγής του αποτελέσματος και το κοινό που απευθύνεται (Arthur C. Brooks, σ 30).

Η κοινωνική επιχειρηματικότητα οικοδομεί εναλλακτικές λύσεις σε επίκαιρα κοινωνικά προβλήματα, μετουσιώνει την κοινωνία αναφορικά με τους πόρους και το κοινωνικό κεφάλαιο για να τα ικανοποιήσει τις ανάγκες. Αποτελείται από επιχειρήσεις, ιδιωτικού σκοπού, αφιερωμένες στην παροχή αγαθών και υπηρεσιών που αδυνατεί το κράτος πρόνοιας και οι ιδιωτικές αγορές να εξυπηρετήσουν, σε ευάλωτους και μη πληθυσμούς. Ακόμη, οι κοινωνικοί επιχειρηματίες υποκινούνται από τα μέλη, με ιδανικά και αξίες, για την επίτευξη της κοινωνικής τους αποστολής. Η κοινωνική, αυτή, αποστολή, λαμβάνει χώρα, στην παραδοσιακή οικονομία. Πιο συγκεκριμένα η κοινωνική επιχειρηματικότητα κατά κανόνα λειτουργεί μαζί με τις δυνάμεις της αγοράς. Οι κοινωνικοί επιχειρηματίες δίνουν έμφαση στα σημάδια της αγοράς χωρίς να χάνουν επαφή με την κύρια αποστολή τους, συνδυάζουν τον κοινωνικό σκοπό με την οικονομική τους βιωσιμότητα.

Για την επίτευξη της κοινωνικής αποστολής, ο κοινωνικός επιχειρηματίας πρέπει να είναι σε θέση να αναγνωρίζει τις ευκαιρίες, να εντοπίσει το κοινωνικό πρόβλημα ή την εκάστοτε μη ικανοποιημένη ανάγκη, ώστε να μπορέσει να δημιουργήσει την λύση και να παράγει αξία στο κοινωνικό σύνολο. Ο εντοπισμός της ευκαιρίας οδηγεί στην ανάπτυξη των επιχειρηματικών ιδεών και στην παραγωγή νέων αγαθών και υπηρεσιών. Άμεση απόρροια της ανάπτυξης αγαθών

είναι προσδιορισμός και η απόκτηση πόρων που θα χρησιμοποιηθούν για την επίτευξη του σκοπού. Η έννοια των πόρων αναλώνεται στην εξεύρεση κεφαλαιουχικών και ανθρωπίνων πόρων ακόμη και ανθρώπινου κεφαλαίου. Το επόμενο βήμα που πρέπει να κάνει ο επιχειρηματίας, έχοντας αποκτήσει τους παραπάνω πόρους, είναι να αναπτύξει το εγχείρημα, μετρώντας την απόδοση και αναλόγως να επεκτείνει η να αλλάξει τα παρεχόμενα προϊόντα και υπηρεσίες. Τελικό στάδιο, είναι η επίτευξη της κοινωνικής αποστολής και η σταθερή παροχή των αγαθών ή υπηρεσιών στα μέλη.

2. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ(ΚΟΙΝΣΕΠ)

2.1. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, αποτελούν φορείς τις κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας. Οι εν λόγω επιχειρήσεις, είναι ιδιωτικές. Εταίροι με όραμα και κοινωνικές ευαισθησίες, ανεξαρτήτου κοινωνικής τάξης, θρησκείας και καταγωγής, συνθέτουν τις δυνάμεις τους, για την ίδρυση μιας συνιδιώκτης επιχείρησης, δημοκρατικά οργανωμένης και λειτουργούσας, αποσκοπώντας στην επίτευξη της εξυπηρέτησης των κοινωνικών αναγκών. Το αντικείμενο των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων, δύναται να καλύψει τόσο το πεδίο της παροχής υπηρεσιών εγγύτητας όσο και το πεδίο διάθεσης προϊόντων.

Νομοθετικά, η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, αποτελεί μορφή αστικού συνεταιρισμού κοινωνικού σκοπού, με περιορισμένη ευθύνη των μελών, και εμπορική ιδιότητα εκ του νόμου. Η επιχείρηση είναι αυτοδιοικούμενη, δηλαδή, διοικείται ισότιμα από τα μέλη, σύμφωνα με την αρχή "ένα μέλος-μια ψήφος", ενώ σε αντίθεση με τις εμπορικές επιχειρήσεις, στοχεύει και λειτουργεί παράγοντας κοινωνικό όφελος. Τα κέρδη της επιχείρησης προέρχονται αποκλειστικά από τις δράσεις που εξυπηρετούν το συλλογικό συμφέρον(Μελετης, Τσουραμανης σ.177,2004).

Τυπολογικά, σε μια κοινωνική επιχείρηση, εντάσσονται μέλη της κοινωνίας είτε φυσικά είτε νομικά πρόσωπα. Δεδομένου ότι, μια κοινωνική επιχείρηση ιδρύεται από τον άνθρωπο για την ανθρωπότητα και την πολιτισμική και κοινωνική της ανάπτυξη, δεν υπάρχει χώρος για προκαταλήψεις και διαχωρισμούς. Τα φυσικά πρόσωπα μπορούν να προέρχονται από όλες τις κοινωνικές διαστρωματώσεις χωρίς περιορισμούς. Ενδεικτικά, σε αυτές τις επιχειρήσεις μπορούν να συμμετέχουν όλα τα μέλη της κοινωνίας ισότιμα καθώς και άνεργοι, φυλακισμένοι, πρόσφυγες, θύματα του δουλεμπορίου, κακοποιημένες γυναίκες, άτομα, τα οποία τίθενται εξ αιτίας των κοινωνικών συνθηκών, στην κατηγορία των κοινωνικά αποκλεισμένων από το κοινωνικό γίγνεσθαι. Αναφορικά με τα νομικά πρόσωπα- επιχειρήσεις, που επιθυμούν να συμμετάσχουν, έχουν την δυνατότητα αρκεί να μην υπερβαίνουν το 1/3 των μελών της επιχείρησης. Περιορισμός και αποκλεισμός συμμετοχής υπάρχει στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) καθώς και στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) που υπάγονται

σε αυτούς. Αυτό συμβαίνει προς αποφυγή καταστρατήγησης των συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

Οι κοινωνικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται και στον τομέα παροχής υπηρεσιών άλλα και στο τομέα παραγωγής αγαθών. Σε όποιον τομέα και αν δραστηριοποιείται, μια τέτοιου είδους επιχείρηση, δεν πρέπει να παρεκκλίνει από τον σκοπό της που δεν είναι άλλος παρά η εξυπηρέτηση αναγκών που θα αποφέρει την αειφόρο ανάπτυξη, χωρίς να υιοθετεί αθέμιτες πρακτικές ανταγωνισμού και άνισου εμπορίου στην αγορά.

Οι οικονομικοί πόροι των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων προέρχονται από το κεφάλαιο της εκάστοτε επιχείρησης, δωρεές τρίτων, έσοδα από την επιχειρηματική τους δραστηριότητα, επιχορηγήσεις από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, την Ευρωπαϊκή Ένωση ακόμη και από το Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το οποίο συστήνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών ν.3912/2011.

Τα κέρδη αυτών των επιχειρήσεων, διανέμονται στα μέλη-εργαζομένους αμειβόμενοι ανάλογα με την θέση που κατέχουν στην επιχείρηση, ενώ κατά περίπτωση ποσοστό 35% των κερδών δίδεται ως παραγωγικότητα στους εργαζομένους. Επιπρόσθετα, το ποσοστό 5% των κερδών, διατίθεται ετησίως για τον σχηματισμό αποθεματικού κεφαλαίου. Το υπόλοιπο μέρος των κερδών χρησιμοποιείται για επανεπένδυση των δραστηριοτήτων της επιχείρησης

2.2. ΑΞΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Η βιώσιμη ανάπτυξη των κοινοσεπ βασίζεται σε ένα σύστημα αξιών που ορίζει την τυπολογία των σχέσεων ανάμεσα στους εργαζομένους, στην αυτονομία και την ανεξαρτησία, στην διασυνεταιριστική συνεργασία και γενικότερα στους όρους εργασίας.

Όπως προαναφέρθηκε, η συμμετοχή στις εν λόγω επιχειρήσεις είναι ανοιχτή και εθελοντική χωρίς κοινωνικούς περιορισμούς. Η διαδικασία αυτή, συνιστά μια προσπάθεια προσέλευσης κοινού που επιθυμεί να συμμετέχει και να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο.

Ο δημοκρατικός έλεγχος των μελών είναι βασική προϋπόθεση για την ομαλή λειτουργία της επιχείρησης. Πιο συγκεκριμένα, η λειτουργία της επιχείρησης, στηρίζεται στις αποφάσεις της συνέλευσης, δηλαδή του εκτελεστικού οργάνου. Εκεί λαμβάνονται όλες οι αποφάσεις και ελέγχονται τα μέλη. Αυτή η διαχειριστική ομάδα, εκλέγεται δημοκρατικά βάσει της αρχής ένα μέλος-μια ψήφος, από την γενική συνέλευση των μελών, η οποία υλοποιεί τις αποφάσεις, παρουσιάζει τον απολογισμό του οικονομικού έτους και εναλλάσσεται σε τακτά χρονικά διαστήματα.

Τα μέλη συμμετέχουν ισότιμα στην επιχείρηση έχοντας το δικαίωμα να κατέχει το καθένα μια συνεταιριστική μερίδα για να εξασφαλίζεται ότι δεν θα υπάρχουν μέλη πολλών διαβαθμίσεων. Η απόκτηση προαιρετικών μερίδων χωρίς την ιδιότητα του μέλους προβλέπεται από τον νόμο.

Σε ότι αφορά την αυτονομία και την ανεξαρτησία, οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις είναι αυτόνομες και ελεγχόμενες από τα μέλη τους. Η σύναψη συμφωνιών με άλλους οργανισμούς, λαμβάνουν χώρα στο βαθμό που διασφαλίζεται ο δημοκρατικός έλεγχος από τα μέλη ώστε να προστατευτεί η συνεταιριστική αυτονομία. Η οποιαδήποτε επιδότηση, που επιθυμεί να παράσχει ο έτερος οργανισμός, δεν διακυβεύει την αυτονομία.

Σε αυτό το σημείο, παρατηρείται το φαινόμενο της διασυνεταιριστικής συνεργασίας, με σκοπό την προώθηση και την δικτυωση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων όχι μόνο στην βάση των προσφερομενων αγαθών η υπηρεσιών αλλά και στη γενικότερη στήριξη τους, έτσι ώστε να παραμένουν αναπτυξιακά και κοινωνικά βιώσιμες.

Παράλληλα, οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις, θεμιτό είναι να συνεργάζονται με τοπικές συλλογικότητες όπως, μέσα μαζικής ενημέρωσης, σωματεία

εργαζομένων, και συναφείς δομές αλληλεγγύης ώστε να προάγονται καθολικά τα κοινά συμφέροντα και η κάλυψη των κοινωνικών αναγκών.

Τέλος, μια τέτοιου είδους επιχείρηση, πρέπει υιοθετεί ευνοϊκούς όρους εργασίας. Οι εργαζόμενοι, δηλαδή, να απολαμβάνουν εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα, όπως αυτά ορίζονται από την ισχύουσα νομοθεσία. Οι μισθολογικές απολαβές των εργαζομένων, να είναι στα πρότυπα των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων και ταυτόχρονα να είναι ικανές να καλύπτουν τις ανάγκες των εργαζομένων.

2.3. ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με τον νόμο 4330/2016, και την αυτού τροποποίηση 4468/2017 η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, είναι μορφή αστικού συνεταιρισμού και διαθέτει εμπορική ιδιότητα από το νόμο με καταστατικό σκοπό την παραγωγή την συλλογική και κοινωνική ωφέλεια. Οι εν λόγω επιχειρήσεις κατηγοριοποιούνται ανάλογα με τον σκοπό που εξυπηρετούν σε δυο κατηγορίες. Πριν αναλυθούν οι κατηγορίες των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων, κρίνεται απαραίτητη η αποσαφήνιση της έννοιας των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού.

Γενικά στις ευπαθείς ομάδες πληθυσμού νοούνται οι κοινωνικές ομάδες, των οποίων, η συμμετοχή στην οικονομική και κοινωνική ζωή δυσχεραίνεται, είτε εξαιτίας κοινωνικών ή οικονομικών προβλημάτων ή σωματικών ή ψυχικών διαταραχών, είτε εξαιτίας αστάθμητων παραγόντων, τα οποία επηρεάζουν την εύρυθμη λειτουργία της τοπικής ή της περιφερειακής οικονομίας. Οι ευπαθείς ομάδες πληθυσμού αναλύονται εναργέστερα σε δυο υποκατηγορίες.

Στην πρώτη υποκατηγορία ευπαθών ομάδων του πληθυσμού είναι: οι ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, των οποίων η ένταξη στην κοινωνία εμποδίζεται από σωματικά και ψυχικά αίτια. Ενδεικτικά σε αυτήν την κατηγορία ανήκουν άτομα με αναπηρίες (ΑμεΑ), με προβλήματα ψυχικής υγείας ή νοητικής υστέρησης και άτομα εξαρτημένα ή εξαρτημένα από ουσίες.

Στην δεύτερη κατηγορία, στις ειδικές ομάδες πληθυσμού, ανήκουν εκείνες οι ομάδες του πληθυσμού που βρίσκονται σε μειονεκτική θέση ως προς την ομαλή τους ένταξη στην αγορά εργασίας από κοινωνικά, οικονομικά και πολιτιστικά αίτια. Ενδεικτικά, νοούνται σε αυτήν την κατηγορία οι άνεργοι ανεξαρτήτου ηλικίας, φύλου και διαστήματος ανεργίας, οι αναλφάβητοι, οι κάτοικοι παραμεθόριων περιοχών, οι φυλακισμένοι και οι αποφυλακισμένοι, οι ανήλικοι παραβάτες και τα άτομα με γλωσσικές ή πολιτισμικές ιδιαιτερότητες δηλαδή οι προσφυγές.

Σε αυτό το σημείο θα αποσαφηνισθούν οι τάξεις κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων. Στην πρώτη τάξη, ανήκουν οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης ευάλωτων ομάδων πληθυσμού. Εξ ορισμού, αποσκοπούν στην οικονομική και κοινωνική ένταξη των ευάλωτων πληθυσμών. Στην συγκεκριμένη κοινωνία, το 30% των εργαζομένων, θα πρέπει να ανήκει σε αυτήν την ομάδα πληθυσμού.

Η δεύτερη τάξη, αποτελείται από τις κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ένταξης ειδικών ομάδων πληθυσμού, οι οποίες αναφέρονται στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού με σκοπό την παροχή αγαθών και υπηρεσιών προνομιακού χαρακτήρα, σε

αυτην την κατηγορια κοινσεπ το 50% των εργαζομενων θα πρεπει να ανηκει στις ειδικες ομαδες πλυθυσμου.

Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις βιωσιμης αναπτυξης και παρεχουν υπηρεσιες γενικου ενδιαφεροντος. σκοπού,. Αποστολή τους είναι η προαγωγή του τοπικού και συλλογικού συμφέροντος στην απασχόληση, στην ενίσχυση της κοινωνικής και της τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης. Δραστηριοποιούνται στο πεδίο του πολιτισμου,του περιβάλλοντος, της οικολογίας, της εκπαίδευσης, των παροχών κοινωνικής ωφέλειας και στη διατήρηση των παραδοσιακών δραστηριοτήτων και επαγγελμάτων.

2.4. ΚΙΝΗΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις ιδρύονται, κατά κύριο λόγο ώστε να συμβάλλουν στην επίλυση των τοπικών ζητημάτων που απασχολούν μια περιοχή. Ταυτόχρονα οι συγκεκριμένες επιχειρήσεις, δημιουργούν, θέσεις εργασίας και παρέχουν κίνητρα δημιουργίας και περαιτέρω ενασχόλησης των μελών. Τα κίνητρα για την δημιουργία κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης είναι κοινωνικά, οικονομικά και ασφαλιστικά.

Η εξυπηρέτηση των κοινωνικών αναγκών, μέσω της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών, σε οποιαδήποτε κοινότητα, αφυπνεί τα ενεργά μέλη της κοινωνίας για την προαγωγή της τοπικής ανάπτυξης. Με αυτόν τον τρόπο, τα μέλη κινητοποιούνται και αναλαμβάνουν πρωταγωνιστικό ρόλο στο κοινωνικό γίγνεσθαι. Γεγονός το οποίο ενισχύει την αυτοπεποίθηση και την κοινωνική συνείδηση του κάθε ατόμου, το οποίο κατά πάσα πιθανότητα είναι εντεταμένο στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, καθώς προσφέρει και αμείβεται και κοινωνικά και οικονομικά από το κοινωνικό σύνολο.

Τα οικονομικά κίνητρα για την συμμετοχή και την δημιουργία μιας κοινωνικής επιχείρησης αφορούν αφενός τα μέλη και αφετέρου την επιχείρηση ως οντότητα. Τα δυνάμει μέλη συνεχίζουν να απολαμβάνουν κάποια κεκτημένα πλεονεκτήματα. Πιο συγκεκριμένα, οι ανήκοντες στην κατηγορία των συνταξιούχων που επιθυμούν να απασχοληθούν σε μια τέτοια επιχείρηση, δεν παύουν να λαμβάνουν την σύνταξη τους. Το ίδιο συμβαίνει και στην κατηγορία των ανέργων και των εργαζομένων που ανήκουν στην κατηγορία των ευάλωτων ομάδων πληθυσμού, δηλαδή, δεν χάνουν το δελτίο ή το επίδομα ανεργίας καθώς την κοινωνική προστασία και τις προνοιακές επιδοτήσεις. Σε ότι αφορά την επιχείρηση, παρέχονται χρηματοδοτικά εργαλεία, επιχορηγήσεις, φορολογική απαλλαγή και ταχεία αδειοδότηση.

Ασφαλιστικό κίνητρο μπορεί να θεωρηθεί ότι η συμμετοχή ενός φυσικού προσώπου, με την ιδιότητα του μέλους-εταίρου σε μια κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, δεν του προσδίδει εμπορική ιδιότητα και δεν δημιουργεί ασφαλιστικές υποχρεώσεις.

3. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΤΟΝ ΝΟΜΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

3.1. ΚΙΝΗΤΡΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Στην τοπική κοινωνία του Δήμου Θερμαϊκού προσφάτως έγινε προσπάθεια μετεγκατάστασης των προσφύγων προκειμένου να αποσυμφώρηθει η ασφυκτική κατάσταση των εν αναμονή εγκατεστημένων προσφύγων. Οι δημοτικές αρχές, μερίμνησαν για την πρόσκαιρη εγκατάσταση τους σε εγκατελειμένες από χρόνια πολυκατοικίες, σε αποκομμένους οικισμούς, ενώ παράλληλα παρατηρήθηκαν φαινόμενα εκπρόθεσμης παροχής συσσιτίων και αποκλεισμός των προσφύγων από τον τοπικό φορέα παροχής ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης εξ αιτίας της ανεπαρκούς οργάνωσης. Η ελλιπής και πρόχειρη αυτή προσπάθεια δεν καλύπτει απόλυτα τις βιοτικές ανάγκες των προσφύγων καθώς είναι εγκλωβισμένοι σε μια περιοχή αποκομμένη σχετικά από την κομώπολη, συστεγασμένοι σε πεπαλαιωμένες και ανθυγιεινες συνθήκες και ίσως υποσιτιζόμενοι.

Οι προαναφερθέντες εμπειρίες, σε συνδυασμό με την υποστήριξη και τα αισθήματα για την προσφορά και τον άνθρωπο, ώθησαν στην πραγματοποίηση το εγχείρημα της κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης φροντίδας προσφυγών. Πρόκειται για μια προσπάθεια στήριξης κοινωνικοοικονομικού χαρακτήρα που θα συμβάλει ενεργά στην ένταξη αυτών των ανθρώπων, χωρίς να περιθωριοποιηθούν, από την τοπική κοινωνία απολαμβάνοντας ικανοποιητικές συνθήκες διαβίωσης. Ας δώσουμε την ευκαιρία σε αυτούς τους ανθρώπους, την ελπίδα να αρχίσουν και πάλι να ονειρεύονται ένα καλύτερο αύριο, χωρίς την απρόσκοπτη εκμετάλλευσή τους. Εν κατακλείδι είναι άδικο οι προγενέστεροι πρόσφυγες, οι απόγονοι, ακόμη και εμείς οι ίδιοι μετανάστες και οι επόμενες γενιές να είναι ρατσιστές χωρίς αισθήματα αλληλοσεβασμού και αλληλεγγυής στους συνανθρώπους μας.

3.2.ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΙΔΡΥΤΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Σύμφωνα με τον ν.4330/2016 η κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, ως φορέας κοινωνικής οικονομίας, είναι αστικός συνεταιρισμός με εμπορική ιδιότητα από τον νόμο. Η κοινσεπ που θα αναλυθεί παρακάτω, πρόκειται για μια επιχείρηση ενταξης ειδικών ομάδων πληθυσμού και πιο συγκεκριμένα στους προσφυγες και των αιτούντων ασυλο για όσο εκκρεμεί η εξέταση του αιτήματος ασυλου.

Η ιδρυτική ομάδα, αποτελούμενη από 7 μέλη με όραμα για την προσφορά στις ευάλωτες ομάδες πληθυσμού, αναλύοντας τα κοινωνικά δεδομένα της τοπικής κοινωνίας, ως κοινωνικοί επιχειρηματίες πλέον, δύναται να δημιουργήσουν, μια καινοτομικής επιχείρησης, η οποία θα συντελέσει στην κάλυψη των βιοτικών αναγκών των προσφύγων, παρέχοντας υπηρεσίες διαμονής, διατροφής, εκπαίδευσης, περίθαλψης και ψυχαγωγίας. Άνθρωποι διαφόρων ειδικοτήτων και ηλικιών ενώνουν τις γνώσεις και δυνάμεις, ώστε η "ΑΡΩΓΗ" να αποτελέσει ένα παράδειγμα προς μίμηση. Στόχος, η παροχή ποιοτικών και ποσοτικών υπηρεσιών οι οποίες υπόσχονται να εξυπηρετήσουν βιοτικές ανάγκες των προσφύγων, εξακοντίζοντας τις προκαταλήψεις και τα σκώμματα που θέτει ο κρατικός μηχανισμός, με σεβασμό για τον άνθρωπο και το περιβάλλον. Η "ΑΡΩΓΗ" υπόσχεται καταβάλει προσπάθεια στήριξης, και επανένταξης της μειονεκτικής αυτής ομάδας πληθυσμού, στο κοινωνικό και οικονομικό γίνεσθαι. Ακόμη, συνεργαζόμενη με τοπικούς φορείς, ιδίως της κοινωνικής οικονομίας θέτει στέρεες βάσεις για την προάσπιση των συμφερόντων και των μη εξυπηρετούμενων αναγκών.

Η ιδρυτική ομάδα συστήνεται βάσει κοινών προτύπων, αξιών και προσδοκιών. Ο καθένας ξεχωριστά και όλοι μαζί συνθέτοντας τις δυνάμεις και φυσικά τις ιδιαιτερότητες, κατορθώνοντας, αυτό που δεν δύναται να κατακτήσουν οι παραδοσιακές επιχειρήσεις. Τα κοινά πρότυπα προσανατολίζονται στον θαυμασμό προς όλους τους ανθρώπους που συλλογικά προσφέρουν στο κοινωνικό σύνολο. Οι αξίες της αλληλεγγύης, της δημοκρατίας και του σεβασμού στο άνθρωπο μας αποτελεί εμπνευση για την πραγμάτωση του εν λόγω εγχειρήματος. Οι προσδοκίες για την επίτευξη του στόχου ενώνουν.

Οι ατομικές ιδιαιτεροτητες των ατομων, για παραδειγμα, το μορφωτικό επιπεδο, η οικογενειακή κατασταση και η εθνικότητα δεν αποτελουν προσκωμα για την επιτευξη του στόχου . Τα κοινα προτυπα για την ιδρυση της επιχειρησης κατοπιν διαλογου εξοβελίζουν κάθε περιορισμο. Η θεληση για βοηθεια προς τους συνανθρωπους ενώνει,

με εκβαση την ιδρυση μιας ΚοινΣΕπ που συντελει στην ενταξη μιας ευαλωτης ομαδας πλυθυσμου στην τοπικη κοινωνια, παρεχοντας διαμονη, διατροφη, περιθαλψη και άλλες υπηρεσίες σε προσφυγες και ατομα τα οποια αιτουνται ασυλο στη χωρα μας.

3.3. ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κατοπιν διαλογου για την ιδρυση της επιχειρησης, προτάθηκε η ίδρυση ενός ξενωνα, όποιος θα στεγάσει προσφυγες και αιτουντες ασυλο. Στον ξενωνα αυτόν, θα παρεχεται διαμονη, διατροφη, ιατρική περιθαλψη, εκπαιδευση και δημιουργική απασχοληση στα άτομα που τα οποια θα φιλοξενουνται αλλά και σε πολιτες της τοπικης κοινωνίας.

Εναργεστερα οι φιλοξενουμενοι θα απολαμβανουν τις υπηρεσίες που θα καλυπτουν της βιοτικές τους αναγκες και την ενταξη τους μεσω εργαστηρίων που θα τους εκπαιδευουν σε μια τέχνη, αλλά και οι συντοπίτες μας θα εχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν στα εργαστηρια εναντι συμβολικου αντιτιμου.

Η ωφέλεια της ίδρυσης της εν λόγω ΚοινΣΕπ ενταξης, είναι η επίτευξη συλλογικού οφέλους και η εξυπηρέτηση των γενικότερων κοινωνικών αναγκών. Πιο συγκεκριμένα, ο σκοπός της είναι η παροχή υπηρεσιών προνοιακου χαρακτήρα σε ευάλωτη ομάδα πλυθυσμου, δηλαδη σε πρόσφυγες και σε ατομα τα οποια βρισκονται σε διαδικασια αιτηματος ασυλου. Για την επίτευξη των στόχων δίνεται η δυνατότητα άσκησης οποιασδήποτε οικονομικής δραστηριότητας, παραγωγικού, καταναλωτικού, εμπορικού, κοινωνικού εκπαιδευτικού και πολιτισμικού χαρακτήρα.Οι σκοποί και ο τρόπος λειτουργίας της εν λόγω επιχείρησης οικοδομείται στις στέρεες βάσεις των κάτωθι αρχών: παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών, οι οποίες θα συντελέσουν στην προαγωγή της κοινής ωφέλειας, πρόταξη των συλλογικών αναγκών έναντι του κεφαλαίου, επανεπένδυση των κερδών προς διερεύνηση και διατήρηση της επιχείρησης και προώθηση της αειφόρου ανάπτυξης

Έπειτα από την κατάρτηση του πλάνο της επιχειρησης, κρινεται απαραίτητη η ευρεση της επωνυμίας και της έδρας της επιχείρησης ώστε να ξεκινήσει η διαδικασια εναρξης της επιχειρησης.

Ως επωνυμία επιλέχθηκε ο τίτλος ΑΡΩΓΗ, Η επωνυμια της επιχειρησης είναι συμβολική, αυτη επιχειρηση, υπόσχεται να βοηθήσει και να συμπαρασταθεί εμπρακτα σε οποιο μελος της κοινωνιας πάσχει, όπως υποδεικνύει και η ετυμολογια και ο ορισμος της λεξης αρωγη. Η έδρα της επιχείρησης ορίζεται στον τόπο δραστηριότητας της, με σαφή αναγραφή του Δήμου Θερμαϊκού και της Περιφερειακής ενότητας Θεσσαλονίκης-Κεντρική Μακεδονία οπου πρόκειται να δραστηριοποιηθεί. Η τοποθεσια εγκαταστασης της επιχειρησης επιλέχθηκε βασει την αντιμετωπιση του προβληματος εκ βαθεων και εξαιτιας της εντοπιότητας των μελων.

Κοιν. Σ.

3.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΙΔΡΥΣΗΣ ΚΟΙΝ.Σ.ΕΠ

Κατοπιν ομοφωνης συμφωνιας των μελών σε ότι αφορά την ίδρυση της Αρωγης και την εγκατάσταση της, καταρτήθηκε το καταστατικό κατά τα πρότυπα που περιλαμβάνονται ως παραρτημα στην Υπουργικη Αποφαση αρ. 2962/οικ 41200 (ΦΕΚ Β' 1360-25.04.2012). το οποίο, αποτελεί το πρωταρχικό σταδιο των ιδρυτικών διαδικασιών.

Για την νομιμοποιηση της ίδρυσης απαραίτητη είναι η εγγραφη στο Γενικο Μητρωο Κοινωνικης Οικονομιας και η υποβολή των παρακατω δικαιολογητικων :

- Καταστατικο της Κοινσεπ, υπογεγραμμενο από τα ιδρυτικα μέλη
- Αιτηση εγγραφης συμπληρωμενη
- Υπευθηνη δηλωση από κάθε μέλος ξεχωριστα, περι μη συμμετοχής σε αντιστοιχη κοινσεπ ιδιου χαρακτηρα
- Υπευθηνη δηλωση, περι τηρησης του κριτηριου απασχόλησης ατόμων από ευαλωτες ομαδες πληθυσμου σε ποσοστο κατ ελαχιστο 40%

Στη συνέχεια, το τμημα Μητρωου, προβαίνει σε έλεγχο των δικαιολογητικων και πραγματοποιεί τις παρακατω ενεργειες:

- Εγγραφη της κοινσεπ στο Μητρωο
- Εκδίδει την Βεβαιωση Εγγραφης, η οποια ισχυει μονο για εναρξη δραστηριοτητων στην Δ.Ο.Υ. Καλαμαριας
- Επισημαίνει το καταστατικό και αποστέλλει εκ νεου στην επιχειρηση

Το επομενο βημα για την ολοκληρωση των διαδικασιων για την ολοκληρωση της εγγραφης, ειναι η υποβολη προσθετων στοιχεια στο μητρωο

- Αιτηση προσθετων στοιχειων που αφορουν την ακριβη εδρα της επιχειρησης, παραδείγματος χάριν, Ανθουπόλεως 134, Νεα Μηχανιανα 57004, την Δ.Ο.Υ., το ετησιο προγραμμα δραστηριοτητων (το οποιο θα αναληθει εκτενώς σε επομενο κεφαλαιο) και την συνθεση της Διοικουσας Επιτροπης.

- Βεβαιωση εναρξης εργασιων από τη Δ.Ο.Υ Καλαμαριάς
- Πρακτικο το οποιο να αποδεικνυει την συσταση Διοικουσας Επιτροπης

τελευταιο σταδιο της ολοκληρωσης της ίδρυσης διεξήχθει από το Μητρωω ελεγχος των δικαιολογητικων, εγκρίνει το αιτημα καταχωρισης προσθετων στοιχειων και εκδίδει την Βεβαιωση Εγγραφης

3.5. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΟΙΝΣΕΠ

Η εγκατάσταση της επιχείρησης και ο εξοπλισμός είναι εργοτάξιο και τα εργαλεία που διαδραματίζονται και οι εργασίες. Για την εγκατάσταση της "ΑΡΩΓΗΣ" έπεται από μελέτη και ανάλυση των αναγκών προκύπτουν βασικά κριτήρια για την επιλογή της τοποθεσίας και του οικήματος.

Αναλυτικότερα, το κτήριο που πρόκειται να στεγάσει την επιχείρηση, κρίνεται απαραίτητο να έχει σχηματισμένες κλίνες για την διαμονή, κατάλληλο χώρο όπου πρόκειται να εγκατασταθεί το σύστημα εστίασης και ο χώρος συσσιτης, επιπλέον χρειάζεται μια αίθουσα ώστε να διαμορφωθεί το αναρρωτήριο για την παροχή πρώτων βοηθειών και ακόμη μια αίθουσα πολλαπλών χρήσεων. Επιπρόσθετα, θεμιτό είναι ένα οίκημα το οποίο θα διαθέτει αυλιο χώρο, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί ως χώρος αναψυχής φιλοξενώντας δραστηριότητες ψυχαγωγίας και εργοθεραπείας. Σαφώς, η εν λόγω εγκατάσταση, να βρίσκεται σε καλή κατάσταση, εντός σχεδίου πόλεως, η οποία να χρειάζεται μικρό κόστος ανακατασκευής ώστε να μειωθούν τα λειτουργικά έξοδα και οι φιλοξενηθέντες που επρόκειτο να εγκατασταθούν να μην αποκοπούν από την κοινωνία.

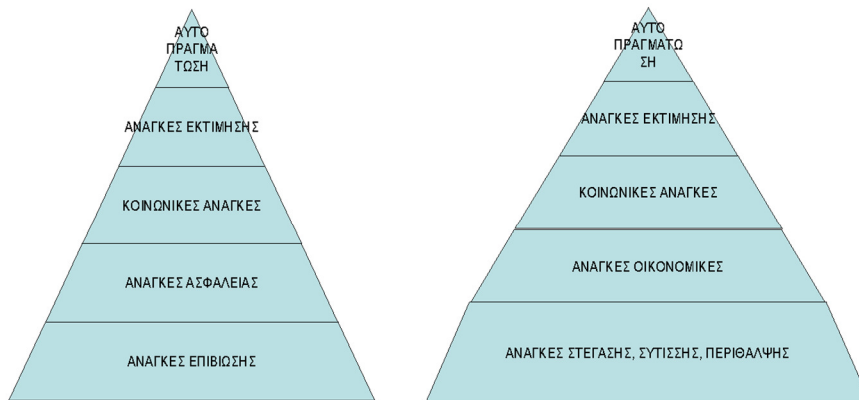
Στο πλαίσιο της συνεργασίας των τοπικών φορέων η λύση δυνατά να δοθεί από την ενορία, η οποία απευθύνόμενη στην Ιερά Μητρόπολη Νέας Κρήνης και Καλαμαριάς προκειμένου να μας παραχωρηθεί ο χώρος του "ΜΑΝΤΟΥΚΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ" που βρίσκεται στην οδό Ανθουπόλεως στην επαρχιακή οδό Νέας Μηχανιώνας- Αγγελοχωριου. Ο χώρος αυτός καλύπτει απόλυτα τις κτιριακές ανάγκες.

Ο συγκεκριμένος χώρος δύναται να φιλοξενήσει 60 κλίνες, διαχωρισμένες σε δίκλινα, τρίκλινα και τετράκλινα δωμάτια, και με αυτόνομο λουτρό. Ακόμη ο χώρος εστίασης και η τραπεζαρία διαθέτουν τον κατάλληλο εξοπλισμό. Ο Ιατρικός Σύλλογος Θεσσαλονίκης σε μια προσπάθεια στήριξης αυτού του εγχειρήματος, δώρισε στην ΑΡΩΓΗ, τον ιατρικό εξοπλισμό του αναρρωτηρίου, ενώ παράλληλα δυνατά να παράσχει την συντήρηση του. Η αίθουσα πολλαπλών χρήσεων πρόκειται να εξοπλιστεί με τραπεζοκαθίσματα, στην οποία θα λαμβάνουν χώρα εκπαιδευτικές και ψυχαγωγικές δράσεις. Το προαύλιο περιλαμβάνει ήδη χώρο αναψυχής και παρτέρια τα οποία θα χρησιμοποιούν από τους εξυπηρετούμενους.

Τέλος τα γραφεία της εταιρείας θα βρίσκονται στο οίκημα που υπάρχει στο προαύλιο, εξοπλισμένα με σύγχρονο και κατάλληλο εξοπλισμό ώστε να

διεκπεραιώνονται οι διοικητικές υποθέσεις και να λαμβάνει χώρα ο δημοκρατικός έλεγχος.

Εικόνα 2. ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ABRAHAM MARSHLOW

3.6. ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΕΙΕΣ

Πρωτου να αναλυθουν οι παρεχόμενες υπηρεσίες, οι οποίες θα παρεχονται στον ξενωνα, θα ήταν χρήσιμο να τονισθεί ότι ο στρατηγικός σχεδιασμός για την κάλυψη των αναγκών και κατά συνεπεία η παροχή υπηρεσιών βασίστηκε στην ιεράρχηση των αναγκών, όπως αυτή διατυπώθηκε από τον Abraham Maslow. Πιο συγκεκριμένα οι βασικές ανάγκες του ανθρώπου ανάγονται στην σίτιση, στη στέγαση, έπειτα οι ανάγκες της ασφαλείας, στη συνέχεια ακολουθούν οι κοινωνικές ανάγκες και τελικό στάδιο η κάλυψη των αναγκών τις αυτοεκτιμησης και αυτό πραγμάτωσης.

Κατά αυτόν τον τρόπο πρόκειται να αναπτυχθούν και παράλληλα να εξελίσσονται οι παρερχόμενες υπηρεσίες της ΑΡΩΓΗΣ. Η επίτευξη λοιπόν του σκοπού θα αποδειχθεί όταν τα μέλη θα βρίσκονται στο στάδιο αυτοπραγμάτωσης και θα είναι πλέον ικανά να ανοίξουν τα φτερά τους για να διεκδικήσουν ένα καλύτερο αύριο, με σύμμαχο τους την εταιρία , η οποία θα είναι διπλά τους σε κάθε βήμα που επιθυμούν να πραγματοποιήσουν.

3.7. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Έπειτα από τον εντοπισμό των αναγκών των προσφύγων, η ΑΡΩΓΗ σε συνδυασμό με άλλους φορείς προκειται να παρέχει λύσεις, για την παροχή των προαναφερθέντων υπηρεσιών, για να καλύψει τις ανάγκες. Προϋπόθεση όμως, για την πραγμάτωση των συλλογικών σκοπών της επιχείρησης είναι η γνωστοποίηση των υπηρεσιών στα μέλη και στα δυνάμει μέσω μιας στρατηγικής προώθησης των υπηρεσιών.

Η προώθηση των υπηρεσιών αποσκοπεί στην ενημέρωση του κοινού. Μια επιτυχημένη προώθηση, θεμιτό είναι να κοινοποιεί τους πραγματικούς σκοπούς και τις ειλικρινείς ανάγκες στο κοινό που πρόκειται να απευθυνθεί. Ακόμη πολύ σημαντικό ρολό για την προώθηση των υπηρεσιών, διαδραματίζουν τα μέσα προώθησης, τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν.

Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, προκειμένου να ενημερωθεί το κοινό της επιχείρησης, θα καταρτιστεί ένα οργανόγραμμα που αφορά την προώθηση των υπηρεσιών. Η ΑΡΩΓΗ θα προβεί στην εκτύπωση ενημερωτικών φυλλαδίων και αφισων, τα οποία θα περιέχουν συνοπτικά της παρεχόμενες υπηρεσίες, τον τόπο και τρόπο επικοινωνίας με την επιχείρηση, στην ελληνική και στην αραβική γλώσσα. Τα έντυπα, αυτά, πρόκειται να διανεμηθούν σε κεντρικά σημεία της Θεσσαλονίκης, όπως επίσης και στον Επιβατικό Σιδηροδρομικό Σταθμό, Στον Επιβατικό Σταθμό των Κ.Τ.Ε.Λ, στους Τερματικούς Σταθμούς των αστικών Λεωφορείων και φυσικά στα Προξενεία των χωρών που κατέχουν παράρτημα στον Ν. Θεσσαλονίκης. Η εντυποδιανομή θα πραγματοποιηθεί σε συνδυασμό με την αφισοκόλληση σε εγκεκριμένους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους.

Η έναρξη λειτουργίας της επιχείρησης και σαφώς οι παρεχόμενες υπηρεσίες πρόκειται να δημοσιευτούν στην τοπική εφημερίδα του Δ. Θερμαϊκού, σε ιστοτόπους και μπλογκ ακόμη και στην Εφημερίδα ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, η οποία διατίθεται καθημερινά στην περιφέρεια. Επιπρόσθετα, η ΑΡΩΓΗ θα προωθήσει τις υπηρεσίες της μέσω διαδικτυακών ραδιοφωνικών σταθμών και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Ακόμη για να προωθηθούν οι υπηρεσίες πρόκειται να απευθυνθούμε στο κανάλι της κρατικής τηλεόρασης που εδρεύει στην Θεσσαλονίκη ακόμα και σε άλλο κανάλι περιφερειακής μεν εμβέλειας με κάποιο τηλεοπτικό σποτ, το οποίο θα προσκαλεί το κοινό για να απολαύσει της υπηρεσίες ή ακόμη για να ενταχθεί στα μέλη μας.

Επιθυμία των μελών της ΑΡΩΓΗΣ, αποτελεί η ορθή διαφήμιση, η οποία δεν θα προσβάλλει την ανθρώπινη φύση, χωρίς να προσβάλλονται τα χρηστά ήθη των εντοπίων και των αλλοδαπών κατοίκων, με σεβασμό στον άνθρωπο

3.8. ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Κάθε επιχείρηση είναι σαν ένας ζωντανός οργανισμός που αναπτύσσεται και εξελίσσεται. Ως φορέας κοινωνικής οικονομίας, βάσει των αρχών και των επιθυμιών των μελών, η αρωγή, στοχεύει στην ανάπτυξη της επιχείρησης και στην κάλυψη των ολοένα των αναγκών των πολιτών. Για αυτόν λόγο στα μελλοντικά σχέδια της αρωγής είναι η δημιουργία ενός ακόμη ξενώνα με τις ίδιες καλύψεις προς τα μέλη, με την ειδοποιό διαφορά, ότι το νέο κατάλληλα θα μπορεί να φιλοξενήσει περισσότερους ανθρώπους προσφέροντας περισσότερες υπηρεσίες.

Ακόμη, στόχος προς επίτευξη είναι η ενοικίαση ή μετέπειτα αγορά αγροτεμαχίων τα οποία θα καλλιεργούνται από τα μέλη. Αυτή η κίνηση αποσκοπεί στην προμήθεια της εταιρείας με προϊόντα βιολογικά καλλιεργημένα που θα διατίθεται για την παρασκευή γευμάτων και επιπλέον σε περίπτωση που η παραγωγή περισσεύει θα πωλείται από τα μέλη, για λογαριασμό της επιχείρησης.

Στους μελλοντικούς στόχους της επιχείρησης επίσης κατατάσσεται, η ίδρυση ενός καταναλωτικού συνεταιρισμού, στον οποίο θα διατίθενται τα παραγόμενα προϊόντα από τα εργαστήρια του συνεταιρισμού, ο οποίος θα είναι αυτοδιαχειριζόμενος από τα μέλη.

Επιπρόσθετα ως μελλοντικός σκοπός της επιχείρησης είναι η δημιουργία ενός δικτύου αυτόνομης διαβίωσης, των ατόμων που φιλοξενηθηκαν στην επιχείρηση μας. Ακόμη και όταν τα εξυπηρετούμενα μέλη είναι ικανά οικονομικά και κοινωνικά να ανταποκριθούν στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και αποχωρήσουν από τον ξενώνα, θα έχουν την δυνατότητα να απευθύνονται στην επιχείρηση για τις οποιεσδήποτε παροχές.

Τέλος ο κυριότερος στόχος της επιχείρησης είναι η διεύρυνση της ομάδας στόχου που απευθύνεται. Η επιθυμία των μελών είναι να απευθύνεται η επιχείρηση σε άτομα ανήκουν σε ειδικές ομάδες πληθυσμού και ειδικότερα στους άνεργους, στις μονογονεϊκές οικογένειες, στις κακοποιημένες γυναίκες ώστε να δοθεί το έναυσμα και σε αυτούς τους ανθρώπους να διεκδικήσουν ίσες ευκαιρίες για ένα ευοίωνο μέλλον.

4. ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

4.1. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ίδρυση μιας κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης, δημιουργεί οικονομικά κίνητρα για την συμμετοχή των μελών. Όπως προαναφέρθηκε, τα άτομα που ανήκουν στις ευάλωτες ομάδες πλυθησμου και επιθυμούν να λάβουν μέρος ως μέλη σε μια κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, δεν παύουν να λαμβάνουν τυχόν προνομιακά επιδόματα, τα οποία αφορούν επιδοτήσεις ανεργίας ή επανένταξης, επιδόματα νοσηλείας ή σύνταξη, ενώ παράλληλα ως εργαζόμενοι εισπράττουν την αμοιβή τους. Επιπλέον το οποιοδήποτε μέλος μιας κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης δεν επιβαρύνεται φορολογικά και κατά συνεπεία δεν είναι απαραίτητο να καταχωρηθεί στο μητρώο του Ο.Α.Ε.Ε.

Η φορολογία των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων διέπεται από τον ν. 4430/2016. Ο νέος αυτός νόμος υπόσχεται να καλύψει τα κενά που δημιούργησε η προγενέστερη νομοθεσία ρυθμίζοντας φορολογικά, εργασιακά και ασφαλιστικά ζητήματα. Με αυτόν τον τρόπο, τα κέρδη της κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης, σε ποσοστό 35% , το οποίο διατίθεται στους εργαζομένους, ανεξαιρέτως αν αποτελούν μέλη, υπόκεινται σε φορολογία σύμφωνα με την κλίμακα των μισθωτών. Επιπρόσθετα το ποσοστό των κερδών, από τις δραστηριότητες, το οποίο προορίζεται για τον σχηματισμό αποθεματικού και προς επανεπένδυση, δεν υπόκειται σε φορολογία προς επανεπένδυση, δεν υπόκειται σε φορολογία. Επιπλέον από την φορολογία εκπίπτουν οι αποδείξεις συνδρομής των μελών αλλά και οι τυχόν δωρεές και χορηγίες.

4.2. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η οποιαδήποτε κοινωνική συνεταιριστική επιχείρηση, ως αστικός συνεταιρισμός, εκ προοιμίου διαθέτει εμπορική ιδιότητα, εξ αιτίας αυτού του γεγονότος δεν δημιουργούνται ασφαλιστικές υποχρεώσεις. Πιο συγκεκριμένα, το εκάστοτε μέλος, που απολαμβάνει τις υπηρεσίες ή τα αγαθά της κοινωνικής συνεταιριστικής επιχείρησης δεν υποχρεούται να ασφαλιστεί σε κάποιο ταμείο. Σε περίπτωση όμως, που το εκάστοτε μέλος εργάζεται στην επιχείρηση, επιθυμεί να ασφαλιστεί, έχει την δυνατότητα επιλογής του ασφαλιστικού φορέα. Για παράδειγμα, ένας εργαζόμενος δύναται να επιλέξει ως ασφαλιστικό φορέα, το Ι.Κ.Α. ή τον Ο.Α.Ε.Ε ανάλογα με το ύψους των ασφαλιστικών εισφορών που τον συμφέρει να καταβάλλει. Σε αυτό το σημείο πρέπει να επισημανθεί ότι το οποιοδήποτε άτομο λαμβάνει εισόδημα από συνταξιοδοτικά προγράμματα μπορεί να προσφέρει τις υπηρεσίες του δίχως να έχει ασφαλιστική υποχρέωση, γεγονός που δεν συμβαίνει σε άλλες μορφές εμπορικών εταιριών.

4.3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Οι πόροι των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων, αποτελούνται από το αποθεματικό κεφάλαιο της επιχείρησης, δωρεές τρίτων, από την επιχειρηματική δραστηριότητα, από διάφορα προγράμματα επενδύσεων, από την Ευρωπαϊκή Ένωση, από κεφαλαίο κληροδοτημάτων ή ακόμη και από παραχώρηση περιουσιακών στοιχείων.

Αναλυτικότερα, οι Κοινσεπ, έχουν την δυνατότητα ένταξης στο Ταμείο Κοινωνικής Οικονομίας, το οποίο προβλέπεται από τον ν. 4019/2011 και αποτελεί βασικό πυλώνα στήριξης των φορέων κοινωνικής οικονομίας. Συμφωνά με τους κυβερνητικούς σχεδιασμούς δημιουργήθηκε, ώστε να παρέχει δανειοδοτήσεις, πιστώσεις και επιδοτήσεις.

Το Εθνικό Ταμείο Επιχειρηματικότητας & Ανάπτυξης (Ε.Τ.Ε.ΑΝ), είναι μια εταιρεία η οποία συντάχθηκε με τον ν.3912/ 2011. Η εν λόγω εταιρία διευκολύνει την επιχορήγηση όλων των μορφών επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα επωμίζεται την ευθύνη χρηματοδοτήσεων, την οποία δεν αναλάμβαναν οι τράπεζες. Στα προγράμματα του Ε.Τ.Ε.ΑΝ. έχουν φυσικά πρόσβαση και οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις.

Οι Κοινσεπ, ακόμη, δύναται να χρηματοδοτηθούν από προγράμματα του Ο.Α.Ε.Δ. , τα οποία αποσκοπούν στην στήριξη των ανέργων. Η επιχορήγηση αναλαμβάνει το κόστος σε ότι αφορά την πρόσληψη των εργαζομένων αλλά και των μελών.

Ακόμη οι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις μπορούν να απευθύνονται σε συμβάσεις με τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα και σε συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τομή στην χρηματοδότηση των κοινωνικών συνεταιριστικών επιχειρήσεων και γενικά των φορέων κοινωνικής οικονομίας πρόκειται να αποτελέσει το Ταμείο Εγγυησεων, πρόγραμμα του SESNET, του Δικτύου Υποστήριξης Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας, το οποίο πρόκειται να παρέχει μόνο εγγυησεις με την μορφή Ταμείου Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας. Οι επιδοτήσεις παρέχονται από συνεργαζόμενες τράπεζες, (συνεταιριστικές ή μη) . Για την δανειοδότηση μιας επιχείρησης με τους ισχύοντες κανόνες, πρέπει να εξασφαλιστεί εγγυηση είτε χρηματική ή ακίνητη περιουσία ίση με το 120% του

δανείου, την εγγυητή αυτή πρόκειται να την αναλαμβάνει το Δίκτυο. Απαραίτητη προϋπόθεση για την ανάληψη της χρηματοδότησης είναι η συνεργατική επιχείρηση εντάσεως εργασίας και όχι κεφαλαίου.

4.4. ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Κάθε επιχείρηση, εκ προοιμίου, ιδρύεται ώστε να διεκπαιρέσει τους στόχους της. Στόχος της ΑΡΩΓΗΣ είναι να προάγει το συλλογικό συμφέρον των μελών της επιχείρησης. Κάθε επιχειρηματίας, στην προκειμένη περίπτωση κοινωνικός επιχειρηματίας, οφείλει να υπολογίσει τους τυχόν κινδύνους που πιθανόν να αντιμετωπίσει η επιχείρηση.

Στις μέρες μας, σε αρκετές τοπικές κοινωνίες έχουν παρατηρηθεί ρατσιστικά φαινόμενα ενάντια στους πρόσφυγες και στα καταλύματα τους. Ακόμη, σε πολλά παραδείγματα, αποτυπώνεται η άποψη της τοπικής κοινωνίας, η οποία δεν επιθυμεί την εγκατάσταση των προσφύγων σε αυτήν. Δεδομένων των παραπάνω παραδειγμάτων, ελλοχεύει ο κίνδυνος, μη επιθυμίας συμμετοχής ως μέλη στην ΑΡΩΓΗ εξαιτίας των προκαταλήψεων της κοινωνίας.

Άμεση απόρροια της μη συμμετοχής των δυνάμει μελών, είναι η αδυναμία συγκέντρωσης του αρχικού κεφαλαίου, που αυτόματα καθιστά την επιχείρηση με υλοποιήσιμη.

Άλλοι οικονομικοί κίνδυνοι που παραμονεύουν την επιχείρηση, είναι η εκπρόθεσμη παραχώρηση του οικήματος από την Ιερά Μητρόπολη, καθώς και η εκπρόθεσμη λήψη των επιχορηγήσεων.

Για να υλοποιηθεί το εγχείρημα της ΑΡΩΓΗΣ, η ιδρυτική ομάδα υποσχεται να καταβαλλει υπεράνθρωπες προσπάθειες, ώστε να εξακοντιστούν τα σκώμματα που πιθανόν να σταθούν εμπόδια για την ταχύτατη ίδρυση και την ομάλη λειτουργία.

4.5. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΡΩΓΗΣ

Για την βιωσιμότητα μιας επιχείρησης, πολύ σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η διαδικασία λήψης οικονομικών αποφάσεων στις έκτακτες και μη περιστάσεις. Δεδομένων των ελληνικών δυσμενών οικονομικών καταστάσεων που βιώνει η χώρα μας, ο οικονομικός και προϋπολογιστικός έλεγχος, είναι ικάνος να "σώσει" την επιχείρηση από τις ενδεχόμενες κακοτοπιές.

Ο προϋπολογισμός της επιχείρησης λειτουργεί ως πυρήνας της επιχείρησης. Με άλλα λόγια, ο προϋπολογισμός, είναι ο καθορισμός στόχων και αντικειμενικών σκοπων μιας επιχείρησης, ο οποίος προσμετρά την ποσοτική και ποιοτική απόδοση μιας επιχείρησης αλλά λειτουργεί και ως μέσο για την βελτίωση ή την πρόληψη των οικονομικών καταστάσεων.

Η αποτελεσματικότητα του προϋπολογισμού, επιτυγχάνεται μέσω του προϋπολογιστικού ελέγχου. Πιο συγκεκριμένα, λειτουργεί ώστε ως εργαλείο προς αναληψη διορθωτικών ενεργειών, σε περίπτωση που η επιχείρηση παρεκκλίνει από τον στόχο της.

Ετσι, λοιπόν για την λειτουργία της ΑΡΩΓΗΣ, καταρτίστηκε, κατόπιν μελέτης, στρατηγικός οικονομικός σχεδιασμός, ο οποίος προκειται να αποτελεσει την πυξίδα για την υλοποίηση των σκοπών της. Η παρακατω οικονομική κατάσταση, προκειται να αποτυπώσει τα κόστη της επιχείρησής, όπως προκειται να διαμορφωθούν κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της ΑΡΩΓΗΣ.

Πίνακας 1. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΡΩΓΗΣ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ ΚΟΣΤΗ ΠΡΩΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

ΑΜΟΙΒΕΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	25.000 €
ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ	1.500 €
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ	10.000 €
ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΧΩΡΟΥ ΠΑΓΕΙΑ ΕΞΟΔΑ (ΘΕΡΜΑΝΣΗ, Δ.Ε.Η. ΙΔΡΕΥΣΗ)	1.500 € 6.000 €
ΑΓΟΡΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	4.000 €
ΠΡΟΜΥΘΕΙΕΣ	8.500 €

ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΩΘΗΤΙΚΩΝ
ΕΝΕΡΓΙΩΝ

1.500 €

ΣΥΝΟΛΟ

58.000 €

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η εν λόγω πτυχιακή εργασία, αποτελεί ένα εγχείρημα αποτυπωσης της Κοινωνικής Οικονομίας. Στις σελίδες της, παρουσιάστηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο, η έννοια της εναλλακτικής αυτής οικονομίας, το αξιακό της συστημα και η εξελικτική πορεία της νομοθεσίας που την διέπει όσον αφορά τον ελλαδικό χώρο

Εν συνεχεία, αναλύθηκε η σταδιακή δημιουργία μιας ΚοινΣΕπ, της ΑΡΩΓΗΣ. Αυτή η ανάλυση έχει διττό στόχο, ο πρώτος στόχος αποσκοπεί σαν οδηγός δημιουργίας, συστάσης και λειτουργίας μιας ΚοινΣΕπ, ενώ ο δεύτερος στόχος έχει σκοπό να αποδείξει ότι οι δημοκρατικές αρχές του συνεταιριστικού κινήματος, συντελούν στην πραγματοποίηση μιας επιχείρησης, από ανθρώπους για τους ανθρώπους.

Η λειτουργία μιας ΚοινΣΕπ φροντίδας προσφύγων, στον νομό Θεσσαλονίκης, δυνατά να χαρακτηριστεί ως παράδειγμα προς μίμηση. Αυτή η επιχείρηση, προκειται να διανοίξει νέες θέσεις εργασίας, γεγονός, το οποίο συντελεί στην μείωση της ανεργίας των αστικών κέντρων, ενώ παραλληλά στοχεύει στην εξυπηρέτηση των αναγκών ατόμων, τα οποία λόγω των δυσμενών καταστάσεων που επικρατούν στην πατρίδα τους εγκαταστάθηκαν στην χώρα μας, με σκοπό την επιβίωση τους. Επιπροσθετα η δημιουργία τέτοιων προτύπων καταλυμάτων, μεριμνά για την φροντίδα των ατόμων αυτών, χρησιμοποιώντας νέους τρόπους παραγωγής και παροχής υπηρεσιών σε αυτήν την ομάδα πληθυσμού που δυστυχώς είναι ευκολο να περιθωριοποιηθεί.

Εν κατακλείδι, κρίνεται απαραίτητο να τονισθεί ότι κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις δημιουργούνται με σκοπό την εξυπηρέτηση του συλλογικού οφέλους, αντιμετωπίζοντας και προσδίδοντας στα κοινωνικά κοινωνικά προβλήματα την πρεπουσα ανθρωποκεντρική σημασία που τους αρμόζει, παρεμποδίζοντας τα σκομματα που θέτει ο κρατικός μηχανισμός, λόγω της ανικανότητας αναληψης τέτοιων πρωτοβουλιών.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Τσουραμάνης Χρήστος (2003) «Σύγχρονα Κοινωνικά Προβλήματα- Η Ελληνική Πραγματικότητα» Εκδόσεις : Παπαζήση, Αθήνα 2003

Νικολόπουλος Τάκης – Καπογιάννης Δημήτρης « ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, Το μετέωρο βήμα της δυνατότητας» Εκδόσεις : Οι εκδόσεις των συναδέλφων, Αθήνα 2014

Κυριακού Μελέτη – Τσουραμάνης Χρηστος «Συνεταιριστική Οικονομία και Νομοθεσία» Εκδόσεις : Παπαζήση, Αθήνα 2004

Τσομπάνογλου Γεώργιος Οδυσσέα – Κορρές Γεώργιος – Γιαννοπούλου Ιωάννα, «ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ » Εκδόσεις : Παπαζήση, Αθήνα 2005

Παπαγεωργίου Κωνσταντίνος « Βιώσιμη Συνεταιριστική Οικονομία, ΘΕΩΡΙΑ & ΠΡΑΚΤΙΚΗ » Εκδόσεις : ΑΘ. ΣΤΑΜΟΥΛΗΣ, Αθηνά 2007

Δασκάλου Γεώργιος Χρ. « Αστικοί και Γεωργικοί Συνεταιρισμοί, Ιστορία – Αρχές – Νομοθεσία – Οργάνωση – Οικονομία » Εκδόσεις : Σύγχρονη Εκδοτική, Αθήνα 1992

Χυτήρης Λεωνίδα « Διοίκηση Ανθρωπίνων Πόρων» Εκδόσεις : Φαίδιμος, Αθήνα 2013

Πρακτικά 3ου Επιστημονικού Συνεδρίου του Τμήματος Στελεχών
Συνεταιριστικού Οργανώσεων και Εκμεταλλεύσεων (ΣΣΟΕ)

« Παγκοσμιοποίηση & Κοινωνική Οικονομία» Επιμέλεια: Ι.Κούγιας, Μεσολογγι 2001

ΞΕΝΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Arthur C. Brooks “ Κοινωνική Επιχειρηματικότητα” (Ελληνική Μετάφραση)
Εκδόσεις : ίων εκδόσεις έλλην, Αθήνα 2010

Bonnie E. Stuart – Marilyn S. Sarow – Laurence Stuart “ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ
ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΣΤΙΣ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ”

(Ελληνική Μετάφραση) Εκδόσεις : ΚΡΙΤΙΚΗ, Αθήνα 2008

Perreault Cannon McCarter “ Βασικές Αρχές Μαρκετινγκ, Μια Στρατηγική
Προσέγγιση” (Ελληνική Μετάφραση) Εκδόσεις : Π.Χ. ΠΑΣΧΑΛΙΔΗΣ, Αθήνα 2012

ΔΙΑΔΥΚΤΙΑΚΟΙ ΤΟΠΟΙ

ΔΙΚΤΥΟ – ΚοινΣΕπ

<http://koinsep.org/>

TAXISHEAVEN – ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

<https://www.taxheaven.gr/>

STARTUPGREECE

<http://startupgreece.gov.gr/>

ETEAN.AE

<http://www.etean.com.gr>

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

<http://www.social-economy.com/>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

<http://www.keko.gr/>

TAXISLAW

<http://www.taxlaw.gr>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

<http://www.opengov.gr/>

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

<http://www.kathimerini.gr/>

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΙΚΟΝΑ 1. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ.....	3
ΕΙΚΟΝΑ 2. ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΕΡΔΩΝ	20
ΕΙΚΟΝΑ 3. ΙΕΡΑΡΧΙΣΗ ΑΝΑΓΩΝ	28

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. ΘΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ....	24
ΠΙΝΑΚΑΣ 2. ΘΕΣΕΩΝ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ	25
ΠΙΝΑΚΑΣ 3. ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΑΡΩΓΗΣ	33